

MINDSZENTI HIRLAP

Hitélet a tanyán.

Irta: Dr. Palasovszky Béla.

Ki gondolná a városok lakói közül, hogy vannak Magyarországon olyan területek, ahol az emberek évek hosszú során át Isten és templom nélkül élnek, gyermekeiket nem iskoláztatják, mert beláthatatlan területeken belül nincsen iskola; évek telnek el, míg az ujszülöttek a keresztség szentségében részülhetnek s halottaikat eltemetik anélkül, hogy utolsó utjukra pap kísérené? Ki gondolná a nagyvárosok ezer és ezer embere közül, hogy ily ázsiai állapotok uralkodhatnak az Ur 1925-ik esztendejében egy kulturállam kellős közepén, a nagy magyar Alföldön, pedig hogy ez így van, arról megdöbbentő adatokat fogunk hallani a IV. Alföldi Katolikus Naggyűlésen, mely megnyitó ülésén egyesegyedül a tanyai katolikuság égető kérdéseivel foglalkozni.

Látni fogjuk a kérlelhetetlenül igazmondó számokból, hogy Szentes és más alföldi városok határában órajárásnyi távolságokon túl nincs templom, hová a tanyai népek vasárnaponként lelküket Istennek ajánlani járhatnának, hogy órajárásnyi távolságokon túl sincsen iskola, ahol a gyermekeket valóságosságra és hazafiasságra oktathatják.

Mint az őspogány világnak maradék szigetei, úgy állanak ezek a tanyakörzetek itt, a régi Magyarország szívében lélektelen életükkel, melyet nem ragyog be az isteni vigasztalás fényessége. Mint valami kínai fallal körülbástyázott tudatlanság várai, úgy festenek ezek a sötét foltok a világ térképén a kulturember szemében, aki el se tudja képzelni valamilyen formájú vallási tartalom, valamilyen külső formákban megnyilatkozó hitélet, tudás és ismeret nélkül az életét. S mégis, hogy ez valóság lehet, az elsősorban annak a katolikus intelligenciának a hibája, aki a maga vallásos kötelezettségeinek eleget téve — vagy sokszor bizony eleget sem téve — figyelemre se méltatta a vallásos életben szükölködőket.

Elképzelhető, mennyire hajlítható aztán a vallástalan eszmékhez az a nép, amely ugyszólván csak az ösztönére van hagyatva. Elképzelhető, mennyire hajlítható azoknak a hazafiatlan és vallásellenes agitátoroknak a szavára, akik nem oly kényelmesek, mint a mi katolikus férfaink, hanem tanyáról-tanyára járva keresik fel a népet, hogy saját

nyájukba édesgessék. S ez a felvilágosítást adó munka, ez nem a katolikus papság feladata, hanem azé a katolikus értelmiségé, amely bizony sok meddő politikai herce-hurca helyett jobb tenné, ha társadalmi uton keresné az ilyen és hasonló helyzetekből kivezető utat. Elvégre az már mégis csak furcsa dolog volna, ha keresztséget nyert magyarok közé hittérítőket kellene küldeni, akárcsak a legsötétebb Afrika belsejébe.

Komoly és életbevágó problema a tanyai katolikuság hitéletének és iskoláztatásának problemája, amely a IV. Alföldi Katolikus Naggyűlés munkaidejét nagy mértékben fogja lekötöni. A katolikuságnak nagy tömegeit, sok segítő kezét kell vonzania ennek a gyűlésnek, hiszen magunkról ítélkezünk ott, amikor azokról a testvéreinkről ítélkezünk, akik tudatlanságban, Isten-nélküliségben élik le életüket. Nagy tömegeknek kell összegyűlni Szentesen, a magyar katholicizmusnak végvárában, ha azt akarjuk, hogy ezeken az állapotokon egy teljesedésbe menő akarat segítsen.

Mindszent lakosságát is közelről érintő kérdés ez; a mindszenti híveket is elvárjuk e nagy problema tárgyalóasztalához. A vallástalanság, mely generációról-generációra fokozatosan öli el az emberi értelmet, oly beláthatatlan veszedelmeket rejt magában, amelyekből — úgy látszik — nagyon kevés ízelítőt nyújtottak a kommun véres borzalmi, hogy még ma sem látjuk kötelességeinket, melyekkel a nép iránt a felvilágosítás terén tartozunk.

Az apostolok munkájára van szükség; az apostolokéra, akik az egyszerűség köntösében jártak-keltek a világon, a hit és az isteni világosság erejét adva az abban szükölködőknek; a hit és az emberi világosság fényességét adva az emberi értelemnek.

— **Külföldi honosok**, ha bármilyen rövid ideig óhajtanak is valamely helyen tartózkodni, kötelezve vannak utlevelük felmutatása mellett a helyi hatóságnál (nálunk a községi előljárásságnál) megérkezésüktől számított 24 óra alatt megérkezésüket az előljárásságnál kapható bejelentő lapon bejelenteni, bejelentésért szállásadó és külföldi egyformán felelősek. Az eltávozás szintén bejelentendő az arra a célra szolgáló lapon. Akik e rendelkezésnek nem tesznek eleget, büntetés alá esnek. Az ellenőrzés igen szigorú. Amint a külföldi átlépi Magyarország határát, az ott eljáró határőrség azonnal értesíti a helyi hatóságot, hova a külföldi menni óhajt s ha jelentkezési kötelezettségének nem tett volna eleget kellő időben, az a baj érheti, hogy büntetésen kívül kiutasítják, vagy visszautalásánál a határátlépésnél lenne akadályozva.

A bejelentő lapok darabjéért 3000 korona jár s jelentkezési díjban 24000 koronát kell a külföldinek fizetni. Más kiadás nem terheli. Azok a külföldiek, kik állandóan Magyarországon óhajtanak lakni, lakhatási engedélyért folyamodjanak. Ennek kérési határideje legközelebb megjelent kormányrendelet értelmében f. évi december hó 1-ig meg lett hosszabbítva.

Balasi János hősi halott hazajött Mindszentre.

Egy holtányilvánított férj bonyodalmai a házasság körül.

A tulságos hosszú ideig elhúzódott világháború sok érdekes történetet produkált. A háborukezdés hónapjában, éppen tizenegyévvvel ennek előtt dalai Láma módjára megcsodálták az emberek az első sebesült katonákat; de ez is csak pár napos csoda volt.

A legelső orosz és szerb hadifoglyok is sokáig közbámulat tárgyai voltak a lármas uccának. Azután következett a legújabb és lehangosabb háborús szenzáció: az orosz hadifogságból megszökött magyar katonák. Egy szegedi fiatalember is volt köztük, akiket hazahozott a honvágy a már bomladozó orosz birodalomból.

Hetekig róluk cikkezett akárhány ujság, interjúkat közöltek tőlük és arcképeiket hozták a képes hetilapok. Azután ez is mindennapos eseménnyé vált, az orosz Kerenszky kormány jóformán szabad utat biztosított a hadifoglyok szökésének. Mindenfajta háborús szenzációt megszoktak az emberek, még a bolgár frontszakasz áttörése is csak a kávéházi Conradokat hozta izgalomba.

Minden fatális érdektelenség mellett is érdekességre tarthat számot, azonban annak a szegvári embernek az esete, aki pontosan tizenegyévi hadifogság után most, a napokban jött haza először. A történet főszereplője: Balasi János, foglalkozására nézve iparos és előbb mindszenti, majd szegvári illetőségű.

Balasi János az első virágos és nótagangos katonavonaton utazott el a harctérre. Pár héttel ezt megelőzően megnősült és jó módban, saját házában hagyta itthon ifju hitvesét. Néhány hétig jól működött a posta, szorgalmasan jöttek a levelek, de azután egyszerre ijedős némasággal elmaradtak. Elmaradtak egészen.

Öt év után az asszony kerestetni kezdte az urát, előbb csak az ismerősök között, azután hivatalos uton. A hivatalos permanencia csodálatos jól működött ezuttal, nemsokára megérkezett a félve lesett, várt értesítés:

Balasi János infanterista a tizedik századból hősi halott. Még arról is tudatták a jó asszonyt, hogy hős férje melyik galíciai tömegsírban alussza örök álmát,

sőt még kedvezményeket is biztosítottak számára a katonaholttest hazahozatalára.

Balasi Jánosné ugyan nem hozta haza a felkinált holttestet, ellenben a rendelkezésére álló adatok alapján megindította a holtányilvánítási eljárást. Amikor a for-

malítások megtörténtek, a hivatalos iratok alapján özvegy Balasi Jánosné, megunva az egyedülletet, másodizben is férjhezment. Hat év óta él már együtt második férjével, sőt már egy ötéves kislánya is van. Most következett azonban a regényszerű váratlan fordulat: Balasi János népfölkelő, az orosz harcmész hősi halottja és a tömegsír örök álmódosója, a holtánnyilvánítt férj hazajött. Hazajött saját lábán, egyszerű fekete-sujtásos ruhában, nem pedig tulvilági szellemek obligát lepeljében.

Mindszerten leszállott a vonatról és örömeiben sokáig zokogott. Azután gyalog indult el utnak Szegvárra, ifju feleségét felkeresni.

Hosszadalmas volna a regénybe kívánczó részleteket megírni, elég az hozzá, hogy a holtánnyilvánítt Balasi János komoly palotaforradalmat okozott megjelenésével saját házacskaiban. A volt felesége van most a legizgatóbb dilemmában, nem tudja valóságban, melyik is az igazi férje. Miután a feleség egyenlőre várakozó állápontra helyezkedett, az első férj: Balasi János most a bíróság útján követeli vissza hitvesét.

A második férj is törvényes jogaira hivatkozik és ragaszkodik az asszonyhoz, gyermeke anyjához.

Mindenesetre érdekes bonyodalom lesz ebből az esetből, mely méltán hozzászokozhatik majd a háborucsinálta történetek tömegéhez.

H. M.

Gyümölcsstermelésünk védelme.

A m. kir. földmívelésügyi miniszter legközelebb kiadott rendeletében utal arra, hogy a gyümölcsfákat s így közvetve a gyümölcsstermést nagyban tisztító vértetű, hernyó, almamoly, gyümölcspenész, varasodós és bábaszilva stb. elleni védekezés terén hivatalos megállapítás szerint jelentős haladás tapasztalható. Ez a magyar gazdaközönség értelmessége mellett bizonyít.

A gyümölcsstermelés, okszerűen üzve, nagy jövedelmet eredményez, nem nagy fáradsággal és költséggel jár, azután meg a már nehezebb testi munkát végezni nem tudó, korosabb egyének által is jól ellátható. Néha kicsi helyen egyetlen egy jól kezelt, gondozott, szépen fejlődött gyümölcsfa olyan nagy hasznot hajt sok éven át tulajdonosának, amilyent akkora helyen, oly kevés fáradsággal más termeléssel elérni nem lehet.

Már ebből is kitetszőleg a gyümölcsstermelés nemzetgazdasági szempontból nagy jelentőségű; ha pedig a gyümölcsstermelést kedvvel, hozzáértéssel és állandó gondossággal folytatják, nemcsak egyeseket, hanem a határ egész lakosságát jó módúvá teheti. Erre ékes példa Kecskemét városának lakossága. A kecskeméti baracknak jó híre van már külföldön is és idénykor külföldi kereskedők egész raja lepi el a kecskeméti piacot, barackvásárlás céljából. Nap-nap mellett számtalan vasúti kocsival viszik a barackot Kecskemétről külföldre és fizetik érte a súlyos milliókat.

El lehet mondani, hogy Kecskemét város lakosságát ismert jó módjához a hozzáértéssel végzett gyümölcsstermelés idézte elő.

Szólhatnánk még Nagykőrös uborka- és saláta-termeléséről, Szeged paprikájáról, Makó galya- és zöldségtermeléséről, úgy

más helyek különleges egyéb tömeges termeléséről, melyek mind fontos tényezők a magyar mezőgazdaság szempontjából. Azonban ez alkalommal a gyümölcsstermelést kívánjuk kiváltképp tárgyalni, annak nagy jelentőségére gazdáink figyelmét felhívni és némely hasznos utbaigazítást közölni, melyek cikkünk elején említett miniszteri rendeletben befoglaltatnak.

A gyümölcsfa számtalan kártevői ellen való védekezésnek folytonosnak kell lenni, mert siker csak az esetben várható, ha a védekezés szüntelen folyik minden időben, akkor mindjárt, mikor az élősdi vagy betegség észleltetik. Halogatásnak nem lehet helye.

A rendelet értelmében köteles minden gyümölcsfatulajdonos még a nyár folyamán az alma, körte, kajszinbarack, cseresznye, meggy, szilva- és őszibarack-fáiról a beteg, leperzselt, elpusztult, zsugorodott levelű ágakat, hajtásokat és a beteg termést eltávolítani és az okozott sebhelyeket fakátránnyal bekenni. A fáról eltávolított, lehullott részeket össze kell gyűjteni és vagy el kell égetni, vagy pedig mélyen elásni, esetleg trágyafélébe fojtani, szóval úgy megsemmisíteni, hogy a további fertőzés elő ne fordulhasson.

Általában minden kártevő férget, hernyót, rovar, tojást, petét, fertőzött levelet vagy ágat, esetleg törzset nem elég eltávolítani, hanem meg kell semmisíteni a már közölt módon, mert máskülönben előállhat az az eset, hogy a leszórt és elpusztultnak vélt kártevők, vagy a fertőzött ágak és beteg gyümölcsök a betegséget tovább terjesztik, ha ott hagyatnak a fa alatt; de még akkor is, ha távolabbi helyen akár miut tüzelőanyag gyűjtetnek egybe, esetleg a szemét- vagy trágyadombra dobatnak, de nem semmisítettnek meg. Elpusztításuk mindebből kitetszőleg elmaradhatatlan és épp úgy, mint az irtás és a védekezés, szintén kötelező.

Minden gazda szeretettel van eltelve gyümölcsfája iránt és csaknem kivétel nélkül mindegyik ért is kezeléséhez jól. A védekezésben szintazonképp járatos. Mindazonáltal eddig nem ismert kártevők és újabb betegségek is fordulhatnak elő, vagy az is előadhatja magát, hogy valami ismert kártevő oly mértékben szaporodik el, hogy az ismert és használt védekezési módok nem elégségesek.

Ilyen eseteknél, vagy ha egyébként is utbaigazításra van szükség, a m. kir. állami Rovartani Állomás (Budapest, I. ker. Kitaibd Pál-u. 1. sz.) vagy pedig a m. kir. Növényélet és Kórtani Állomáshoz (Budapest, II. ker., Debői-ut 15 sz.) kell fordulni. Mindenki teljesen díjtalanul kap e helyeken utbaigazítást. Még pedig az előbb irt intézetnél általában a hernyó, almamoly, vértetű vagy más rovar elleni védekezésre nézve, utóbbinál pedig a gyümölcspenész, varasodás és bábaszilvára nézve.

Mindkét intézettől igen mérsékelt árban kiadványok szerezhetők meg, melyeknek minden gyümölcsfa tulajdonosa igen nagy hasznát veheti.

A községi előljáróság is készséggel segítségére van teljesen díjtalanul minden időben a hozzáfordulóknak.

Végül megemlítjük, hogy a miniszteri rendelet értelmében a helyi hatóságok kötelesek állandóan ellenőrzést gyakorolni és minden mulasztót megbüntetés végett feljelenteni. Aki mulaszt, a legszörlemben körben időközönként közhírré teendő rendelkezéseknek nem tesz pontosan eleget, 500000 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel sújtható és költségére hatóságilag vitetik keresztül az irtás.

Ne feledjük, hogy a gyümölcsstermelésnek és általában bármiféle termelésnek az az alapja, hogy elhárítsuk mindazt, ami káros és viszont előmozdítsuk mindazt, ami hasznos. Ezen elvnek következetes betartása fog elvezetni a helyzetünket megjavító többtermeléshez.

HIREINK

Csalódás.

A magam kárán sem tanultam
S másodszor is neki indultam:
Egy névtelen hölgy hívására
Kimentem újra a Tiszára...
Ha ez is tuszt kap valahun,
Ez lesz utolsó randevum.

Kimentem tehát jó előre
És lestem a kedves Jövőre.
A drága nő most nem is késett,
Jött lassan, mind boldog Igéret...
Jőjj, jőjj szívemre Angyalom!
S feléje tártam két karom.

De hogy mellém ért — Ó Teremtő!
Lebbent fején a csipkekendő...
A két karom lehullott menten,
Megdöbbsentem és néma lettem
Mély csalódással néztem rája —
Képzelmék, nem volt — pubifrizurája.

V. Máthé Pál

— **Vargha káplán távozása.** Dr. Ha-nauer István váci megyés püspök Vargha Sz. József mindszei káplánt a főváros közelében fekvő Rákosszentmihályra helyezte át. A kedves, szerény modoru és tudós fiatal pap távozása mély szomorúságot váltott be a hivekből, mert alig egy évi itteni működése alatt nagy népszerűsége tett szert. Mindenki szerette. Megnyugtató azonban az, hogy a távozás ránézve előléptetést jelent, mert új állásában mint önálló hitoktató fog működni. Utódja Pongrácz Elemér ujmisés pap lesz.

— **Szaporodnak a vitézi telkek.** Legutóbb ismét több száz holdat ajánlottak fel az ország különböző részein vitézi telkek céljaira. Így Veszprém megyében több birtokos összesen 225 holdat, Károlyi László gróf Csongrád megyében 88 holdat, a Földhitelbank pedig Fehér megyében 11 hold területet ajánlott fel erre a célra.

— **Polgári iskolai hír.** A Mindszerten ujonnan felállítandó polgári iskolába a folytatólagos beiratások f. hó 21-ike után megkezdetnek. A szülők ez alkalommal is minden szükséges utbaigazítást megkaphatnak. Dr. Bajzáth Ida igazgatónő f. hó 28-án érkezik községünkbe s ez időtől végleg itt is marad. A szülők megnyugtató végett közöljük azt is, hogy a polgári iskola biztosan meg lesz.

— **A „Hangya“ közgyűlése.** A mindszei „Hangya“ fogyasztási és értékesítő szövetkezet július hó 26-án délután 3 órakor tartotta meg immár 5 évi közgyűlését a község-háza nagytermében. Tekintettel arra, hogy ezen a napon Szegeden vásár volt, különösen tanyai részvényeseink nem igen jelenhettek meg a gyűlésen; mégis az alkalmatlan idő dacára 40-en voltak jelen, akik élénk érdeklődéssel kísérték a gyűlés lefolyását. Lipták Jenő ügyvezető-igazgató-elnök előterjesztette az igazgatóság és felügyelőbizottság jelentését. Majd az évi mérleg és nyereség-számla felolvastatván, a közgyűlés a jelentéseket tudomásul vette; a mérleget megállapította és a szokásos fenntartásokkal úgy az igazgatóságnak, mint a felügyelőbizottságnak a felmentvényt megadta. Érdekesnek tartjuk itt felemlíteni, hogy a mindszei „Hangya“ 1 millió koronát szavazott meg kulturális és jótékony célra. A lemondott Szilvássy Sándor, Bozó Balázs és a kisorsolt Szőke Sándor helyett igazgatósági tagok lettek: Berg Rezső, Szőke Sándor és Salánky Mátyás, a felügyelőbizottságba Domokos Árpád és Gémes

Dezső választotta be. A közgyűlés az évi osztalékot 10 százalék, a vásárlási visszatérítést 5 százalékban állapítja meg. Az indítványok során Berg Rezső indítványozta, hogy az üzletrész-tőke emelése érdekében a szövetkezet a gyűjtést gabonaakcióval kezdje meg. Táborosy János pedig az árulólegek bevételeit indítványozza. A közgyűlés egyhangulag elfogadja az indítványokat s felhatalmazta az igazgatóságot, hogy a gabonagyűjtést és az árulólegek felvételét mielőtt kezdje meg. A közgyűlés befejezése után az igazgatóság és felügyelőbizottság együttes alakuló gyűlését tartotta meg. A Hangya elnöke: Berg Rezső, alelnök: Szőke Sándor, ügyvezető-igazgató: Lipták Jenő, könyvelő: Karaszka Kálmán és pénztáros Bozó Gábor lett. A felügyelőbizottság elnöke: Domokos Árpád községi főjegyző. A két új elnökben két oly agilis embert nyert a „Hangya” szövetkezet, kiknek személye, tudása, haladása, rátermettsége elég garancia arra nézve, hogy a „Hangya” dagadó vitorlákkal fog haladni a kívánt révbe: az altruizmus és a szövetkezeti eszme szolgálatába, amelynek érdekében a falu népének minden áldozatot meghozni egy maga, mint közvetve a haza érdekében méltó és hasznos cselekedet. (K. K.)

— Megérkeztek a színészek. Tarján Aladár színigazgató társulatával e hét elején megérkezett Mindszentre s a bemutató előadást — zsufolt nézőtér előtt — csütörtökön tartották meg, a „Pompadour” c. operettel. Az eddigi előadások arról tanuskodnak, hogy a társulat igen értékes erőkből van összeállítva s amit produkálnak, az oly nivón áll, melyről csak a legteljesebb elismerés hangján lehet megemlékezni. Műpártoló közönségünk a megérdemelt pártfogásban is részesült a régóta várt művészcsoportot, mely iránt a szeretet napról-napra fokozódik. A társulat e hó végéig marad Mindszenten s ezen idő keretén belül be fogja mutatni a színi-irodalom legújabb termékeit, természetesen közben a régi jeles darabok közül is néhány bemutatásra kerül.

— Országos ipari kiállítás. Budapestről jelentik: Az augusztus 14-től szeptember 9-ig tartó országos kézműves ipari kiállítás a kézműipari kongresszusok hosszú sorának is lesz egyúttal színhelye. A féláru jegykedvezményt felhasználva bizonyára oly nagy számban jelennek majd meg az egyes szakmák képviselői, hogy a kongresszusoknak már rendkívül látogatottságuk folytán is különös jelentőséget kell tulajdonítani. E kongresszusok sorát a szabó-iparosok augusztus 16-iki kongresszusa nyitja meg. A többi szakmák közül eddig még csak az órási- és a kárpitos-ipar állapodott meg végérvényesen kongresszusa napjában, melyül szeptember 6-át tüzték ki. Különös díszszel fogják megtartani a fényképészek kongresszusát, mert ez a szakma a fényképészet iparszerű felhasználásának 100 éves jubileumát ünnepli az idén.

— Külföldi munkásokat mező-, vagy erdőgazdasági üzemekben f. évi augusztus 1-től Magyarországon csak is az esetben szabad foglalkoztatni, ha arra engedély adatott, másként nem. Engedélyért az Országos Mezőgazdasági Munkásközvetítő Központi Irodához (Budapest) kell fordulni. Ez helyes és szükséges intézkedés, mert kevés a munkaalkalom s ami van, azt ne foglalják el idegen honosok a hazai munkások elől.

— A Tisza áldozata. Folyó hó 2-án, vasárnap délután fürdés közben a szabad Tiszába fullt Bugyi Pál 15 éves kora cipész-tanonc, Bugyi Ferenc itteni Árpád-ú. 45 sz. a. lakos fia. Több, vele hasonló korú fiatal együtt fürdött s nagyon messzire behatolt a vízbe, mely helyre került és uszni nem tudván, néhány pillanat alatt elmerült és belefult. Varga János szintén iparos tanuló, meg Rácz János kereskedősegéd próbálták kimenteni, de nem sikerült. Előbb irt készségéért majd életével lakolt. A szerencsétlenségért más senki nem okolható, csak Bugyi Pál egyedül, mert annak ellenére, hogy úszni nem tudott, nagyon messzire beha-

tolt a vízbe s így könnyelműségét életével fizette meg. A tényállás több szemtanú egybehangzó vallomása alapján lett megállapítva s boncolás nélkül történet meg az eltemetés f. hó 3-án.

— Bagi Imre szabadlára helyezési kérelmét a tábla elutasította. Ismeretes, hogy Bagi Imrét, akit a szentesi városháza felgyújtásával gyanúsítanak, az ügyészség fogságában vizsgálati fogságba helyezték. Bagi szabadlára helyezése iránti kérelmet nyújtott be a kir. törvényszékhez, amely a kérelmet elutasította, a védő azonban felfolyamodással élt a végzés ellen a táblához. A kir. tábla tegnap ülésein határozott a kérelem ügyében és a felfolyamodást elutasította. Így Bagi Imre a tárgyalás napjáig, amelyet szeptemberre tűzött ki a bíróság, vizsgálati fogságban marad.

— Férfi és női kalap különleges-ségek: Csuray Ferenc és fia kalaposmesterek férfi és női kalapüzletében Szentesen, Petőfi-u. 3. szám, a főtér mellett (Petőfi-szállóval szemben). A világhírű Gyukits kalapok kizárólagos képviselője. Férfi és női kalapok, sapkák és kalapkellékek. Viszonteladóknek árkedvezmény.

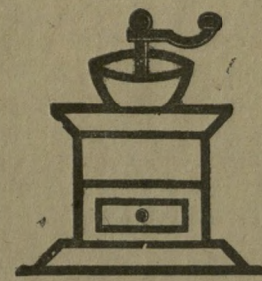
— Ahol élő kakast tettek az új házak alapköveibe. Temesváron az Állatvédő egyesület feljelentésére különös esetben indított eljárást egy Richter nevű építész ellen. Richter ugyanis saját bevallása szerint több ízben épülő házak alapjaiba az építkezők kívánságára egy dobozban élő kakast helyezett el. Szerintük ez szerencsét hoz az új házra.

— Az építkezés megkönnyítése. A kormány az építkezést mindenkép előmozdítani óhajtván, ahol csak lehet, könnyítéseket nyújt az építkezni akaróknak. Rendelkezés van arra nézve, hogy a vasuti vonalak mentén tervbe vett építkezésekre előzetesen külön kell engedélyt kérni ha az emelendő épületek és a vasutvonal közötti távolság 60 méter, vagy ennél is kevesebb, már aszerint, hogy az épület minő anyagból szándékozik emeltetni és mi lesz a fedélzete. Tudniillik: mentül szilárdabb a falazat és mentül kevésbé tűzveszélyes a tető, annál kisebb lehet a távolság. A kereskedelemügyi miniszter legközelebb kiadott rendelete könnyítést nyújt az építetőknek és az engedély megadása egyszerűbb eseteknél 15 nap alatt kiadandó. Engedély nélkül építeni semmiképp nem szabad, de nem is tanácsos, mert a lebontás is elrendelhető. Az ilykép érdekeltek jól teszik, ha az építés előtt utbaigazításért a községi előjárósághoz fordulnak.

— Rekordtermés lesz szőlőben. A kedvező időjárás folytán az idén rekordtermés ígérkezik a szőlőtermelés terén. A várható nagy termés máris érzeteti hatását, amennyiben az ideai mustot igen alacsony áron kínálják a termelők. Érezhető azonban a tavalyi termésű ó bor olesóbbodása is, amelyet a szőlősgazdák nyakra-főre kínálnak, attól félve, hogy üres hordó hiányában az új mustot nem tudják hová tenni. Ennek következtében a hordóárak felfelé, a borárak pedig lefelé igyekeznek. Az ó bor termelői ára annyira olesóbbodott már, hogy a termelők minden elfogadható árért odaadják boraikat. A kereslet teljes csökkenése miatt a gazdák most már a bor minőségét igyekeznek javítani s 7000—8000 koronáért állítólag 6—7 Maigand fokos Schillert is lehet már kapni. A kormánynak tudomása van a rendkívüli terméskilátásokról s egyrészt a bel-földi fogyasztás emelésével, másrészt a bor-exportnak minden lehető módon való elősegítésével által kiván a szőlőtermelés segítségére lenni. Ez a borfogyasztási adó leszállítása, a vasuti szállítási tarifák, az idevonatkozó vámilletékek és kezelési díjak leszállítása által fog megtörténni.

— Tánemulatság a tanyán. Nagy Antal 167 sz. tanyai vendéglőjében e hó 15-én, Nagy Boldogasszony napján este igen jó sikerűnek ígérkező tánemulatság lesz, melyre a résztvenni szándékozókat ezuton hívja meg az ifjúsági egyesület rendezősége.

Még egyszer olyan jól izlik

az Ön kávéja, ha Ön a tiszta, izletes „FRANCK” kávépótlékot használja. Ügyeljen bevásárlásainál

gyári védjegyünkre, a „kávédaráló”-ra!

— Ügyvédi hír. Dr. Bonczos Miklós ügyvédi irodáját Szentesen Tóth József ucca 16. szám alatt megnyitotta.

— A NEMZET augusztus 1-ei száma rendkívül érdekes és értékes tartalmánál fogva irodalmi eseményt jelent. Megtaláljuk hasábjain irodalmunk régi, hírneves nagyságainak neveit, valamint az új magyar irodalom nagy tehetségeinek nagyratörő egyéniségeit. A NEMZET megvásárolta a Gárdonyi-hagyatékából a hatalmas írónak „Kurtán Mihály” című dolgozatát. Rákosi Jenő „A mi mindennapi kenyerünk” című dolgozata, Herceg Ferenc „Egy lövés”, című elbeszélése és Prohászka Ottokár „Igy éljetelek” című gyönyörű munkája. Lőrinczy György, Pintér Jenő, Porzsolt Kálmán, Rexa Dezső, Hangay Sándor, Szegedy László, Nyári Andor, Vályi Nagy Géza, Somlay Károly, Laky Imre, dr. Dömötör Mihály, Zajti Eerenc, Leidenforst Gyula, Undi Imre, Németh Jenő, Remsey György, Kornay István, György Lajos, Fábrián Ernő, Mók Ferencné, Polgár Géza stb., stb. irtak A NEMZET legújabb számában. Előfizetési ára fél évre 300.000 korona. Kiadóhivatal: Budapest, VIII. Szentkirályi ucca 23. Kapható az összes pályaudvarokon és bódékban. Mutatványszámot a kiadóhivatal küld.

— A vagyonszállítási törvény behajtásának ügye rendezése végett a Magyar Földhitelintézet megbízottja: Dr. Tóth József intézeti ügyész Mindszenten időzik s az érdekelteknek a község-háza tanácsstermében a szükséges utbaigazítást megadja. Mindazon földhözjuttatottak, kik a haszonbérterhelési jegyzék adatait megfelelőnek nem tartják, mert: 1) már nem birtokolják a földet és haszonbérével még mindig meg vannak terhelve; 2) birtokolnak földet, de jegyzékbe nincsenek bevéve; 3) több vagy kevesebb terület után van számítva haszonbér, mint amennyit művelnek. Ezek az illetők még ma délelőtt, esetleg a később kitűzendő időben jelentkezzenek a község-háza tanácsstermében.

— Hivatalos becslés szerint kalászosokban ezidén 7.300.000 métermázsával több termést, mint tavaly. Ennek a többtermésnek pénzürtéke 2500 milliárd korona. Ez igen jelentős összeg. De még nagyobb volna a többtermés, ha az országban minden gazda nemesített magot vetne. A nemesített vetőmag valamivel többbe kerül ugyan, de mégis legjobban kifizetődik, mert minőségileg jobb és mennyiségileg több termést hoz és már az első évben behozza a beszerzésével járó többköltséget. A legkitűnőbb nemesített vetőmagvak a közismert eredeti nemesített Székács-féle buza és árpa, valamint a Fleischmann-féle rozs, melyeket kizárólag a Vetőmag-nemesítő és Értékesítő R.-T. (Budapest, V., Mérleg utca 3.) hoz forgalomba.

— **A pásztormadár**, másnéven rózsaszínű seregely, vagy sáskamadár, a hasznos madarak csoportjához tartozik, mert a sáskát tömegesen pusztítja. Ez okból törvényes védelem alatt áll, szigorúan tilos a pusztítása, tojásainak, fészkeinek megsemmisítése. Az ilyen cselekmények kihágásnak minősítetnek s érték súlyos büntetés jár. Az összes mezőőrök kötelesek a pásztormadár védelme érdekében állandóan felügyeletet gyakorolni s a rendelkezés ellen vétőket megbüntetés végett minden esetben feljelenteni. Mint érdekes körülményt említjük fel, hogy a pásztormadár eddig hazánkban ritkán és szórványosan fordult elő. Mostanában azonban egyes vidéket nagy tömegben lep el. Ott jelenik meg csapatosan, hol a sáska jelen van, azt pusztítja hihetetlen mennyiségben és követi vándorlásában a sáskát következetesen, kitartóan. Hol a pásztormadár csapatosan megjelenik, ott a sáska számbavehető kárt nem tehet. E rendkívüli hasznos madarat tehát mindenképp védelemben kell részesíteni.

— **Gazdasági cselédkönyvek**, továbbá munkásigazolványok és kertészkönyvek az igénylőknek — mint eddig is történt — első ízben teljesen díjtalanul adatnak ki, ha azonban tulajdonosa a neki kiadott könyvet elveszti, vagy úgy megrongálja, hogy hasznavehetetlenné válik s újjal szükséges pótolni, a másodlati példányokért 10,000 koronát kell fizetni. De még több kiadás is terhelheti az illetőt, mert ha a könyv elveszett, megsemmisítési eljárás teendő folyamatba és a hivatalos lapban közzé teendő a megsemmisítésére vonatkozó határozat. Ennek költségét szintén a gondtalan könyvtulajdonos tartozik viselni. Azután a szabályszerű eljárás lefolytatása is időbe kerül. Mind ezt általában jól tudni, mert sokan abban a véleményben vannak, sőt ki is jelentik: ha elszakad, vagy elvesz, majd adnak másikat. Igenis adnak, de a hanyag könyvtulajdonos költségére, sőt ha a szándékosság is bebizonyul, még büntetésnek is van helye.

— **Eljegyzés.** Vangel Gábor, szegvári állami iskolai tanító a napokban jegyezte el Lantos Veronkát, Lantos Ferenc Mindszenti lakos, kecskeméti földirtokos és neje kedves leányát. Tartós boldogságot kívánunk a megkötendő frigyhez.

— **Felsőruhavarrást** szépen és olcsón készítek Bene-utca 207. sz. alatti lakásomon. Kívánatra házhoz is megyek. Pitzer Istvánné.

— **Állategészségügyi hír.** Derekegyháza községben szórványosan uralgott lépfene járványos állati betegség hivatalosan is megszüntnek nyilvánított.

— **A vetésidő** alkalmából felhívjuk olvasóink figyelmét a nemesített vetőmagvak használatának fontosságára. Minden gazda, aki termését mennyiségileg és minőségileg fokozni akarja, nemesített vetőmagot vessen. A legközismertebb és legjobban bevált nemesített vetőmagvak a Székács-féle buza és ősziárpa, valamint a Fleischmann-féle rozs, melyeket kizárólag a Vetőmagnemesítő és Értékesítő Rt. (Budapest, V., Mérleg ucca 3.) hoz forgalomba. A vállalat érdeklődőknek szívesen ad közelebbi felvilágosítást.

— **Mennyit költ Amerika reklámokra?** Hogy az üzleti életnek a reklám az éltető eleme: arratudvaleműleg Amerika jött rá leghamarább; s evvel az éltető varázsszerrel buzgón élnek is az újvilág praktikus üzletemberei. Természetes dolog, hogy ez a módszer éppen nem olcsó, különösen nem Amerikában, ahol a reklám értékét ugyancsak meg tudják becsülni. Óriási összegek azok, amiket az ottani cégek propagandájukra költenek; ami szerény viszonyaink között igazán álmélkodva olyashatjuk azt a kimutatást, amit erről most az Unio legnagyobb reklám-vállalata, az American Publisher kiadott. A kimutatás csak az újságokban közölt hirdetésekről, reklámokról szól s meg tudjuk belőle, hogy a Viktor Talking Maschine Company évente 11 millió dollárt ad ki, hogy szappanait annál nagyobb forgalomba hozza. Sorra következik a Dodge Brothers Company, amely autómobiljait hirdeti és erre 8 millió dollárt költ. A Calgate Company illatszereinek reklámja 7 millió dollárba kerül;

s érdekes, hogy ezzel szemben a Standard Oil Company olaj- és petróleumgyártmányainak reklámozására 6 és fél millió dollár elég. Csinos összegek, de bizonyos, hogy az amerikai businessmanek jól tudják, hogy mit cselekszenek. Mert, ha évek tapasztalatai meg nem győzték volna őket a reklámra költött pénz busásan gyümölcsöző voltáról, kétségtelen, hogy régen leépítették volna ezeket a kiadásait.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: HORVÁTH ANTAL.

NYILT-TÉR.

(E rovatban közöltékért az aláíró felelős)

Nyilatkozat.

Figyelmeztetek mindenkit, hogy Gyula fiam adósságaiért semmiféle felelősséget nem vállalok.

Mindszent, 1925. aug. 8.

Vigh Pál.

1043/925. Vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulírott bir. végrehajtó ezennel közhírré teszi, hogy a budapesti kir. járásbírósnak 1925. évi 81647/3. számú végzése következtében Dr. Lányi Oszkár ügyvéd által képviselt Königsdtler Testvérek javára 4.685,200 korona s jár. erejéig 1925. évi július 4 napján foganatosított kielégítési végrehajtás útján le és felülfoglalt és 17.780,000 koronára becsült billiárd asztal, asztalok, székek, terítők, ingaóra, koremai berendezés, butorok és bor nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a szentesi kir. járásbírósnak 1925. évi Pk. 2146. számú végzése folytán 4.658,200 korona tőkekövetelés, ennek 1925. évi január hó 1. napjától járó havi 1 és fél százalékos kamatai és eddig összesen 1.510,700 kor. bíróilag megállapított költségek erejéig, **Mindszente, Kossuth Lajos-u. 51. sz. alatt** leendő megtartására **1925. évi augusztus hó 18. napjának d. e. 11 órája** határidőül kitűzetik és ahhoz a venni szándékozók ezenel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok 1881. évi XLX. t.-c. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is elfognak adatni.

Amennyiben az elárverezendő ingóságokat mások le- és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, az 1881. évi LX. t.-c. 102. § értelmében ezek javára is elrendel-
tetik.

Szentes, 1925. évi július hó 25.

(Olvashatatlan aláírás.)
bir. végrehajtó.

Ingatlanok vételét és eladását, pénzkölcsönt

betáblázásra olcsó kamatlábbal közvetít

Dr. SALGÓ BÉLA

O. F. B. által engedélyezett ingatlanforgalmi irodája **SZEGED, Kölcsey ucca 10. (Wilheim bank helyiségében.)**

Telefonszám 9-84

Berlini Victória Általános Biztosító Társaság Vezérügynöksége.

Fényképek elismert művészies kivitelben készülnek Horváthné műtermében. Cselédkönyvbe vagy utazási igazolványba való arcképek aznap, igen jutányos áron.

A kiállítást látogató kiscgazda társadalom tiszteletére

a kiállítás megnyitása napján,
augusztus 14-én

LESZÁLLITOTT ÁRAKON

zenés árusítást rendez

Holczer Lajos nagyáruháza

Rákóczi-ut 18.

Minden vevő ajándékot kap.

REKLÁMÁRAK

Fátyolharisnya	26500 K
Himzett zokni.....	14500 „
Zefir ing két gallérral	85000 „
Női ing mosott anyagból.....	27500 „
Trickoselyem	59000 „
I. a kanavász.....	19500 „
I. a. angin	18500 „
Mosott schiffon	16800 „

Nemzeti Hitelintézet Rt.

szentesi fiókja
Szentes, Kossuth-tér 4.

Betéteket

magas kamatozás mellett fogad el.

Kölcsönöket

alacsony kamatlábbal folyósít,

mindennemű pénzügyletet a leggyorsabban és legelőnyösebben lebonyolít.

A m. kir. államvasutak hivatalos menetjegyirodája. Román és más vizumokat három nap alatt megszerez.

Telefon-szám: 36.

Mindszent részére megbizottunk:

Horváth Antal nyomdatulajdonos

aki szívesen ad a kölcsönt igénylőknek bővebb felvilágosítást.

Kölcsönök

folyósítása megfelelő biztosíték mellett

azonnal is!